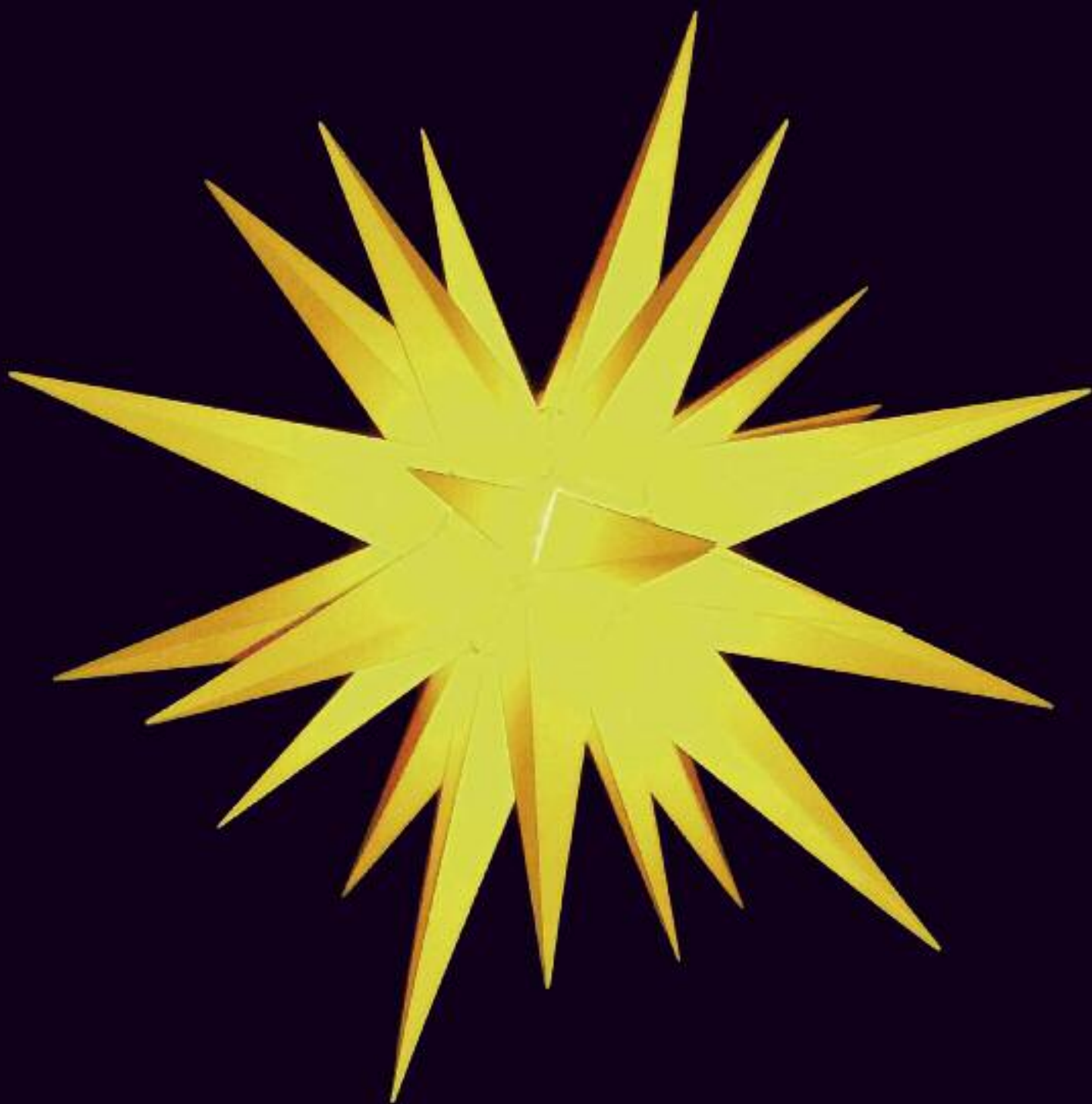

Ročník: 97 | číslo: 49 | 3. prosince 2017 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

EDITORIAL

Vážení čtenáři, začíná advent, kterému je věnováno toto číslo Českého zápasu. Na jeho titulní stranu vybrali redaktoři ochranovskou betlémskou hvězdu. „Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit,“ píše evangelista Matouš o třech mudrcích, kteří před dvěma tisíci lety hvězdu následovali a putovali do Betléma v očekávání narození Spasitele (Mt 2,1-2). Nečeká se o adventu takové hledání, putování a nalezení i přímo od nás? Jenže jak najít a rozpoznat mezi záplavou létavic, supernov a bludných planetek vnitřní hvězdu, která bezpečně vede k Betlému? Napovídá nám snad evangelista Matouš? – „Když spatřili hvězdu, zardovali se velikou radostí.“ (Mt 2,10)

Klidný, pokojný a radostný advent!
LA

.....

První rok všechny hvězdy zřel,
jež na nebesích žhnou,
druhý rok viděl méně jich,
třetí rok jedinou.

Jediná hvězda na nebi
všech sílu třímá hvězd,
spí pod ní tiše bílý dům
a v domě žena jest.

(*Jiří Wolker:
Z Balady o námořníku*)

Týdeník Církyve československé husitské
Vydává: Ústřední rada Církyve československé
husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířková.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna plus, s.r.o.
Distribuce: A.L.L. production s. r. o.,
F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy
a krácení příspěvků.
Předplatné a reklamace:
Mgr. Jitka Wendlíková, tel.: 220 398 117,
e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

„Naše“ Jizerka zářila ve Španělsku

Pěvecký sbor Jizerka ze Semil, dobře známý z řady akcí pořádaných CČSH (setkání k výročí TGM, Betlémská kaple, festivaly apod.), není ledasjaký soubor. Vystoupil na podzim i ve Španělsku - na mezinárodním soutěžním festivalu „Canco mediterranea“. Zdobila jej nová trička, která mají žlutou barvu. Jizerka „zazářila“ nejen v nich. Soutěžila ve skupině dětských pěveckých sborů a účastnila se kategorií sakrální, folklorní a populární hudby. Ve všech kategoriích se umístila na prvním místě! Smíšený sbor soutěžil ve skupině mládežnických sborů. V kategorii folklorní a sakrální hudby si vybojoval třetí místa,

kategorie populární hudby vynesla druhé místo. A oceněním stále nebyl konec. Cena prezidenta festivalu připadla rovněž Jizerce! Krásnou tečkou byla další za klavírní doprovod klavíristy Jiřího Horčičky. Děkujeme za reprezentaci. red

Autorské čtení ve Žďáru nad Sázavou

Při pravidelných setkáních na žďárské faře se naskytá možnost zaposlouchat se nejen do hudby, vyprávění cestovatelských zážitků z různých koutů světa (např. Kataru, Izraele, Kanady i USA), hlouběji se seznámit s životem a dílem významných předků, ale při muzikoterapii i aktivně procvičovat tělo a ducha s jednoduchými bicími nástroji. Mezi zvláště zajímavá setkání patří vždy autorské večery-besedy. Nejinak i 9. listopadu t. r., kdy přijal naše pozvání br. Stanislav Kubín z Liberce a představil posluchačům v autorském čtení jednu ze svých posledních knih: „Dopisy člověku Nathanielovi“; knihu esejí, básní a aforismů (obohacenou autorským podpisem zakoupeného spisku zájemcům). Beseda se proměnila v hodinový „zákusek“ vrstvený z myšlenek a poznání (vlastního i citovaných autorů) o štěstí, svobodě a víře. V rukopise Standy Kubína byl znát (jím přiznaný) vliv jak přítele Miroslava Hor-

níčka, tak jeho srdci blízkého letce, spisovatele a filosofa A. de Saint-Exupéryho. Knížka Dopisy člověku Nathanielovi je skladná - vejde se do kapsy i do kabelky a můžete ji bez obav číst i na přeskáčku.

**Za vděčné posluchače
rada starších ve Žďáru n. S.**

Prezentace knihy Martina Jindry

Církev československá husitská a Ústav pro studium totalitních režimů vás zvou na prezentaci knihy „Sáhnout si do ran tohoto světa. Perzekuce a rezistence Církyve československé (husitské) v letech 1938-1945“. Knihu uvede její autor Martin Jindra a pozvaní hosté v úterý 19. prosince od 17 h v Husově sboru v Praze na Vinohradech (Dykova 1, Praha 10 - Vinohrady).

Ohlédnutí za Modlitbou za domov 28. října v kostele Nejsvětějšího srdce Páně v Praze na Vinohradech

Foto: Člověk a víra, Petr Polanský a Jakub Šerých

NAD PÍSMEM

Kdo má dnes dobré spaní...?

Mk 13,33-37

Možná tak nemluvíme. Většina z nás však žije ve stálém napětí a stresu. Máme strach o své blízké, naše zdraví, o práci, svou budoucnost. Dnešní svět na nás klade nejrůznější požadavky a nároky, kterým chceme dostát a nechceme zklamat. To vše nám nedává spát. Jsme neustále v pozoru. Je to vysilující. A tak přicházíme o první adventní neděli na bohoslužbu v naději, že naše uštvaná mysl bude občerstvena. Konečně advent, to je přece čas zklidnění a ztišení. Místo toho v dnešním Evangelii zaznívá hned třikrát: „Bděte!“ A aby toho nebylo málo, Kraličtí ještě doplňují: „Modlete se.“ Nepodleháme hned frustraci z dalšího popelu, který na nás Ježíš nakládá. Ježíšovo „Bděte!“ neznámá „Vztyk!“ Neznámá ani život ve strachu, že budeme náhle načapáni Bohem - policajtem. Bdělost v našem textu nevyjadřuje ani pouhou absenci spánku. Nemluví o tom, že spánková deprivace způsobuje fyzické i psychické problémy. Ježíšovo bděte, neznámá, že si nemáme po celém dni dopřát odpočinek a spánek. Imperativ „Bděte!“ je radostné povzbuzení od našeho Pána. Den vašeho vykoupení je blízko. Bdělost služebníků zde znamená jakousi pozornost a připravenost, vyhlížení návratu hospodáře. Duchovní bdění je aktivní čin, je to vědomé konání našeho lidského ducha, který očekává vysvobození. Duchovní bdělost lze v kontextu naší perikopy chápat jako vnímavost a otevřenost vůči Božímu jednání. Postavit svou osobní perspektivu na Božím zaslíbení. Mnoho lidí celý svůj život prospí. Ano, mohou vystudovat, založit rodiny, mohou vybudovat prosperující firmu, procestovat celý svět, mít rozhodující vliv ve veřejném dění. Ale přesto svůj život prospí. „Bděte“ je výzvu k prozření, že lidský život nemá pouze biologickou podobu zde na světě. Být bdělý znamená mít zkušenost, že to podstatné v našem životě nespočívá výhradně v našich rukách a na naší vůli. Bdělost je odvaha otevřít svůj život Bohu, aby do něj vstoupil a jednal. Duchovní bdělost pro Pána je celoživotní postoj křesťana. „Bděte,“ není varování před katastrofou či koncem světa, ale nadějí, že poslední slovo má Hospodin. Tou skutečnou katastrofou může být naše nepřipravené "spící" srdce, které propásne Boží pozvání k věčnosti.

Jaroslav Křivánek

PRVNÍ NEDĚLE ADVENTNÍ

Dej mi poznat svoje cesty, Hospodine, uč mě chodit po svých stezkách.
ŽALM 25,4

První čtení: Izajáš 64,1-9

Tužby adventní:

1. Abychom na slavný příchod Kristův se připravovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom pokání činili a po cestách Božích kráčeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, vzbud' svou sílu a přijď mezi nás! Milostivě nás ochraňuj před hříchem a zachovej si nás pro den svého příchodu. Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 1,3-9

Evangelium: Marek 13,24-37

Verš k obětování: Žalm 85,8

Verš k požehnání: Marek 13,31

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, čekáme na tebe a ty přicházíš a sytíš nás chlebem věčného života a dáváš nám pít z kalicha požehnání. Dej, ať zůstáváme bdělými a připravenými, abychom mohli stanout omilostněni před Synem člověka, až přijde v slávě. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 204, 158

Nebeský Otče, na prahu adventu tě prosíme za naše duchovní procitnutí. Otevři naše srdce, abychom byli vnímaví pro tajemství Kristova příchodu. Odstraň z našeho života lidskou i duchovní lhostejnost, která brání přijmout tvá zaslíbení o naší spásu. Prosíme, učiň nás bdělými služebníky, kteří v naději vyhlížejí návrat svého Pána. Amen.

V naději života

Dnešní neděli se nám otevírají dveře do nového křesťanského roku, k adventu. První neděli adventní označujeme jako čas milosti. Adventní čas, do něhož jsme vstoupili, je časem přízně a náklonnosti Boží, kdy Bůh nehledí s odsouzením na naše hříchy, ale má snahu pomoci člověku a postavit ho na cestu pravdy a dobra. Z toho ostatně vyplývá celá atmosféra následujícího vánočního času. Chceme být jiní, lepší, milostivější. Snažíme se nahradit rodině a blízkým to, nač jsme ve shonu běžného roku neměli čas, soustředění a klid. Bohu díky za takovou snahu a dobrou vůli, protože v mnohých rodinách to může znamenat opravdu změnu k lepšímu. Boží milost a naděje života jdou ruku v ruce. Takovou milost prožil v těžkých chvílích i zbožný zvoník Lorenzo z vesničky El Faro poblíž italské Messiny, kterou postihlo náhlé zemětřesení. Z kostelíka a zvonice zbyly jen trosky. Po namáhavé práci vykopali lidé zasypaný zvon, na který Lorenzo vyzváněl padesát roků. Zvon byl neporušený. Dlouhá léta 3x denně volal věřící: Angelus Domini - Anděl Páně. Ve chvíli zkázy byl Lorenzo zoufalý, přál si dokonce zemřít. Když ale viděl zachráněný zvon, dal se do pláče. Když nastal čas zvonění, bušil kladivem do zvonu ze všech sil, s radostí v srdci. Svolával lidi k oslavě toho, který přináší milost, pravdu a naději. Všelijaká zemětřesení prožíváme ve svém životě. Záleží však, jestli dovedeme uchopit zvon naděje a bušit do něj radostí. Prosme o takovou víru a schopnost. Budme vděční, že můžeme stát na prahu dalšího adventu. Vrchol vánočního času, pokleknutí před betlémským dítětem, ať nám přinese hojnost duchovní radosti a bohatost Božího požehnání.

-czka

Ejhle, Hospodin přijde aneb o zpěvu v adventním čase

První adventní neděli otevíráme na začátku bohoslužby Zpěvník a zpíváme společně píseň „Ejhle, Hospodin přijde“ (č. 203). Tato velmi starobylá píseň nás provází po celý adventní čas. Zamysleme se nad touto písní a nad jejím biblickým obsahem.

V Českém misálu připraveném dr. Karlem Farským je tento zpěv uveden na úvod „Jitřní mše adventní“ (Rorate) (Český misál, 1920, s. 188) a na „Neděli čtvrtou adventní“ (tamtéž, s. 195), jak tomu bylo v Římském misálu. Karel Farský tuto původně latinskou antifonu, sahající svým původem zřejmě do doby Karla IV., zařazuje ve svém zpěvníku mezi adventní písně jako první (Zpěvník, vyd. 1922, s. 18). Jedná se původně o latinskou antifonu *Ecce Dominus veniet* ze 14. století, která byla součástí rorátní mše v adventu. Roráty mají název podle začátku latinského zpěvu „*Rorate coeli*“ (Rosu dejte nebesa). Rorátní mše se zpěvy se konaly po dobu adventu časné ráno ještě před svítáním. Začínaly po páté hodině ranní, případně ještě dříve, za svitu svíček nazývaných „rorátky“. Někdy se konaly celé čtyři týdny a jindy jen týden před Vánoce. V husitské době, kdy byly rorátní mše velmi rozšířené, zaznívaly při nich adventní zpěvy v českém jazyce.

Refrén starobylé adventní antifony „Ejhle, Hospodin přijde, a všichni jeho svatí s ním, a bude v onen den světlo velké...“ vychází ze starozákonních zaslíbení o příchodu Hospodina a dnu Páně, jak je to uvedeno u proroka Zacharjáše: „Pak přijde Hospodin, můj Bůh, a s tebou všichni svatí, Bože, ... i za večerního času bude světlo“ (Za 14,5-7). Ve Starém zákoně nacházíme četná zaslíbení o příchodu Hospodina u dalších proroků (Iz 35,4; Iz 5,20; Oz 6,3 aj.). „Až přijde náš Pán se všemi svými svatými,“ takto povzbuzuje křesťany k živé naději apoštol Pavel (1 Te 3,13) a v knize Zjevení se hovoří o Božím světle (Zj 21,23).

Po obsahové stránce se následující verše člení do tří částí – mesiášského zaslíbení, chvály za stvoření a trojiční doxologie. Mesiášské zaslíbení, podle kterého se jmenuje zpěv, vychází ze zvěsti proroka Izajáše: „Nebesa, vydejte krůpěje shůry, ať kane z oblaků spravedlnost; nechť se otevře země a urodí se spása“

(Iz 45,8). Nebesa jsou obrazem Boží vlády, odkud přichází na zem spravedlnost jako nebeská vláha, která zúrodní zemi. Podle latinského překladu Vulgáty místo „spravedlnosti“ je „spravedlivý“ ve smyslu očekávaného příchodu Mesiáše – Ježíše Krista. Následující verš je oslavou Božího stvořitelského díla. Je

inspirován výpovědí Žalmu: „Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou“ (Ž 19,2). Nebesa v pohledu víry odrážejí slávu a moc Stvořitele (srov. Ž 102,26). Zpěv je zakončen trojiční formulí – oslavou Otce i Syna i Ducha svatého. Oslavné zakončení nacházíme v Žalmech (Ž 41,14; 72,18-19 aj.), a také v novozákonních epištolách se doxologie a gloria vyskytují (srov. Ř 16,27).

Po hudební stránce se jedná o antifonu – střídavý zpěv a o tzv. psalmodii – zpěv na jednom tónu. Je to starobylý způsob přednášení žalmu a liturgických textů.

Pozoruhodný rozvoj rorátních zpěvů

a písní v češtině nastává v době české reformace. České rorátní zpěvy v 15. a 16. století jsou pěstovány a rozvíjeny literátskými bratrstvy, která byla většinou utrakvistická. Tyto zpěvy se udržely též i v pobělohorské době v 17. a 18. století, a tím byla v duchovním zpěvu vedle oficiální latiny udržována i čeština. Rorátní české zpěvy a písně, někdy i s lidovými nápěvy, jsou zařazeny v hojně míře ve Zpěvníku dr. Karla Farského z roku 1922. Odtud se dostávají v úpravách textů i nápěvů také do současného Zpěvníku

CČSH. Jsou to například písně „Dobrý Spasiteli náš“ (č. 33), „Co Bůh lásky rozhodl“ (č. 35), „Minula noční hodina“ (č. 2), „Jakož o tom proroci“ (č. 205), „Z milosti tak hojně“ (č. 32) a další.

Adventní písně dokládají středověkou mariánskou zbožnost i pozdější rozšířenou a prožívanou úctu k Marii, Matce Pána. Ale současně v sobě tyto písně uchovávají intenzivní očekávání příchodu Ježíše Krista ve vánočním tajemství vtělení a také v jeho druhém příchodu, které bylo zvláště živé právě v husitství a celé české reformaci.

Tomáš Butta
patriarcha

Poselství adventu

Krátké šedivé dny, sychravo, sněhové přikrývky; leckdo vnímá zvláštní úzkost. Tak vypadá období mezi přibližně polovinou listopadu a půlí prosince. Za dávných dob věřili, že jde o nejtemnější část roku, kdy na zemi rejdí podsvětní a zlovlné síly. Jejich moc vrcholila o jedné z nejhlubších nocí, která dnes připadá ke svátku Lucie. Avšak poté se už stmívalo později, blížil se slunovrat... a s ním naděje i přes dlouhé, často vražedné zimní měsíce.

Tento chmurný čas připomínají mnohé lidové tradice a v nich celá galerie více či méně přízračných postav. S veškerou pravděpodobností kořeni v prehistorických rituálech, předcházejících slunovrat. Dnes je překrývá advent, radostné očekávání příchodu (lat. *adventus*) Spasitele – narození Páně dne 25. prosince. Lidé se v tu pokojnou dobu sami zklidnili, rozjímali, otevírali své srdce dobročinnosti, duchovně i úklidem svých domovů se chystali na svátky Vánoc. V některých historických údobích a kulturních oblastech se dodržoval půst od několika předvánočních dní až po dnů čtyřicet, včetně záповědi zábav. Advent byl v tom případě chápán jako kající příprava na parusii, druhý Kristův příchod.

Tvrzení, že křesťanská církev určila datum Ježíšova narození na zimní slunovrat v opozici k pohanství, není zcela přesné. Křesťané chtěli uctít svého Pána podle římského zvyku slavít narozeniny velkých mužů (*dies natalis*). Teologové usoudili, že v souladu s údaji v Lukášově evangeliu byl Kristus počat o jarní rovnodennosti; musel

se tedy narodit o zimním slunovratu. Roku 274 však císař Aurelián ustavil na den 25. prosince svátek boha Slunce. Podle Písma je Kristus Slunce spravedlnosti a Světlo světa, on stojí v popředí zbožnosti. Narození Páně proto stanovila římská církev přesně na den slunovratu. Současně se tak zavedením svátku Narození vtěleného Boha i liturgicky bránila bludu arianismu, který popíral Kristovo božství. Původ adventu je nejasný. Podle některých názorů tuto tradici zavedl sv. Petr (mělo by to svoji logiku). Stopy adventní liturgie jsou doloženy na sklonku 4. století ve Španělsku a jižní Galii, v polovině 5. století se objevily v italské Ravenně. Mimo Věčné město se advent vyskytoval kolem roku 480, do Říma samého dorazil až téměř o století později. Koncil v Tours roku 567 už přikázal mnichům, aby světili každý den prosince až do Vánoc. Nicméně v různých dobách a různými křesťanskými církvemi nebyly jednotně stanoveny průběh a podmínky oslav, počátek a tím i trvání adventu.

Na českém internetu obíhá mylná in-

formace o již zavedeném adventu trvajícím čtyři týdny podle údajné zmínky z „oplatství Abbo v roce 1001“. Ve skutečnosti se učený opat jménem Abbo z Fleury (benediktinský klášter ve Francii) snažil uklidnit hysterické obavy z příchodu – adventu Antikrista, který křesťanstvo na přelomu tisíciletí s hrůzou očekávalo.

Advent začínal vždy v neděli, která se počátkem 13. století stala rovněž prvním dnem nového liturgického roku. Mohlo se však jednat buď o první neděli po dni sv. Martina, či o první po dni sv. Ondřeje. Šest adventních týdnů slavily některé rané křesťanské liturgie, dodnes je dodržuje např. ambroziánský rítus milánské arcidiecéze. Ve středověkém Římě trval advent pět týdnů. Přesto je možno říci, že během 11. století v západní liturgii začal převažovat advent o čtyřech nedělích.

Může být zahájen mezi 27. listopadem a 3. prosincem (jako tomu bude letos) tak, aby do Štědrého dne uběhly čtyři neděle, přičemž ta poslední může připadnout právě na tento svátek (na rok 2017 to vychází). Trvá tedy mezi 22 a 28 kalendářními dny. Pro poslední tři neděle adventu si lidová tradice vytvořila označení bronzová, stříbrná a zlatá. Moderní doba z té první, snad z komerčních důvodů, udělala neděli železnou. Advent končí při západu slunce o Štědrém večeru. Následující den 25. prosince – svátek narození Páně, Hod Boží vánoční – zahajuje vánoční svátky. V českých zemích byl také až ↷

Adventní kalendář

Lidka se každý rok těšila, že od babičky dostane adventní kalendář. Ne jen tak obyčejný, s levnou čokoládou, ale vždy s láskou doma vyrobený a pokaždé jiný. Letos však byla obzvlášť překvapená. Babička jí předala červený látkový sáček, plný malých pytlíčků ze stejné látky. Byly ručně ušité a na všech byla navíc vyšíta číslíčka, označující příslušný den adventu. Lidka hned viděla, že to muselo babičce dát spoustu práce, něco tak krásného výrobil. Když však otevřela první sáček, neubráníla se mírnému zklamání. Nebyla v něm žádná sladkost, ani drobná hračka, jen lístek papíru. Na něm stálo jediné slovo: ÚSMĚV.

Babička si všimla výrazu v Lidčinych očích a vysvětlila: „Máš pravdu, Liduško, letošní kalendář je trochu jiný než ty předchozí. Říkala jsem si však, že už jsi dost velká na to, aby ti takovýhle dárek udělal radost.

Zvlášť, když se o něj budeš dělit s co největším množstvím dalších lidí. Když si třeba nebudeš vědět rady, určitě víš, že můžeš kdykoliv přijít za mnou.“ A významně se na Lidušku usmála. Lidka se na chvíli zamyslela a us-

mála se na babičku také. „Aha,“ pochopila, „Když se budu dnes usmívat na všechny kolem, budou se zase oni usmívat na mě!“. Přesně tak,“ přikývla babička. „Já věděla, že jsi chytrá hlavička!“

Od té doby se Lidka každý den nemohla dočkat, jaké slovo najde v dalším sáčku. Jednou to bylo třeba OBEJMUTI - s tím si uměla hned poradit a běžela obejmout maminku. Jindy našla slovo RADA.

Využila je ve škole, kdy pomohla spolužákovi při hodině matematiky. Byl to zrovna kluk, se kterým se moc nemarkarčila - o to větší bylo jeho překvapení. Lidku však hráł dobrý pocit, jak se jí daří plnit babiččiny úkoly. Připadalo jí to tak trochu jako bojovka, která jí ovšem velmi bavila. Stále snadněji přicházela na to, jak naložit s dalšími slovy - POLÍBENÍ, NASLOUCHÁNÍ, PÍSNIČKA, MODLITBA, ČAS... - každý den adventu jedno.

Musela dát babičce za pravdu, že jí tento neobvyklý kalendář přinesl hodně radosti - hlavně z toho, že mohla potěšit druhé. „To je skvělé, Liduško,“ radovala se s ní babička. „Tak si ten advent klidně můžeme prodloužit i po Vánocích, co říkáš?“

Jana Krajčířiková

Nakreslila: Lucie Krajčířiková

CESTA

Rok plný vůní

Ikdyž je pro nás nejdůležitějším smyslem znak, určitě bychom neměli podceňovat ani ty ostatní, například čich, a radovat se nejen z krás našeho světa, které vidíme, ale vnímat i jeho nádherné vůně.

Každá roční doba je spojena s jinými vůněmi. Určitě se vám už stalo, že jste šli pomalu se probouzející předjarní přírodou a pomysleli si: „Ve vzduchu je už cítit jaro!“ Sníh taje, vlhká půda je připravena dát sílu klíčícím semenům, cibulky jarních květin vyraží prvními lístky. A později - ty nádherně kvetoucí stromy, to je vůně! Nebo v létě - to miluji například vůni čerstvě pokosené trávy nebo sena, vůni jahod, malin a dalšího ovoce. Na podzim krásně voní houby nebo tlející listí, čerstvě utržené jablko nebo zoraná zem.

Snad nejvoňavějším obdobím je však advent a Vánoce. Určitě vás napadne celé množství vůní - jehličí na vánočním stromku, vůně vanilky, hřebíčku a skořice v cukroví, svíčky ze včelího vosku, purpura, pečené kaštaný u stánků na vánočních trzích... Ale třeba i sníh má svoji vůni. Přijeme vám co nejvoňavější advent i celý příští rok!

JK

Modlitba

Pane Bože, děkujeme ti za nový adventní čas. Prosíme, provázej nás tímto obdobím očekávání, ať jej prožijeme v pokoji a v lásce.

Amen

Roční doby

Jaro, léto, podzim, zima.
Pozor, někde číhá rýma.

Léto, podzim, zima, jaro,
Slunko nese radost, Kláro.

Podzim, zima, jaro, léto,
Budem se zas koupat, této?

Zima, jaro, léto, podzim.
Velkých dešťů se moc hrozím.

Zdeněk Svoboda

Nakreslila: Lucie Krajčířiková

Povolání u Bibli 14. Řešl

Povídáním o králi náš seriál o povoláních v Bibli zakončíme. Uřčíte jejich výtět nebyl úplný, to snad ale nevardi. A jaké jiné povolání by se lépe hodilo na závěr, než právě královské? Izraelský národ dlouho žádného krále neměl. Vystačili si se svými soudci a především považoval za svého

panovníka Hospodina. Pokud se touto zásadou řídil, vedlo se mu dobře.

V době působení proroka a soudce Samuele však Izraelci zatoužili mít krále stejně jako všechny okolní národy. Věřili, že jedině král může sjednotit jednotlivé izraelské kmemy v boji proti jejich nepřítelům. Když tuto žádost přednesli Samuelovi, vůbec se mu ten nápad nelbil. Bůh mu však řekl: „Jen je poslechni, však po čase uvidí, jak se mylíli.“

Hospodin jako prvního krále určil Saula. Dokud se Saul radil s Bohem a ptal se na jeho vůli, bylo všechno v pořádku. Brzy však začal více spoléhat na vlastní rozum a rady svých rádčů a o Boží přiznání přišel. Jeho nástupcem se stal David, který také nebyl bez chyby, jak se postupně dozvíme na jiných stránkách Cesty. Další králové pak postupně Izrael přivedli až k rozdělení země a babylonskému zajetí. Je to prostě jasné – jediným skutečným králem a vládcem nejen Izraele ale i nás, věřících křesťanů, je Bůh Hospodin. Jak se píše například v Žalmu 74,12: „Bůh je můj Král odedávna, on uprostřed země koná spásné činy.“ Jedině na jeho moudrost a milosrdenství se máme spoléhat, a nikoliv na všechny možné lidské vůdce. Ti totiž, ač by se snažili sebevíc, nikdy nemohou být dokonalí, protože jsou to jenom lidé. Spásu v Božím království nám může přinést jen Bůh ve svém Synu Ježíši Kristu, který zde sedí po pravici Všemohoucího. (Matouš 26,64)

JK

Malování: Lucie Krážířková

Soutěž o tři knihy

Posílete nám, děti, řešení této adventní osmisměrky nejpozději do poloviny ledna na adresu redakce nebo e-mail jana.krajcirkova@ccsh.cz. V únorové Cestě se dozvíte jména tří výherců knihy.

P	Ř	Y	T	L	Ě	D	N	A	C	I	J
P	I	R	K	I	A	V	P	E	A	N	A
Í	Ř	N	A	Č	Ř	Ř	N	T	O	A	N
N	Y	Á	P	D	Í	Ě	A	C	A	L	K
E	T	Ř	D	P	V	V	V	T	S	E	Ř
Z	Č	P	R	N	Á	E	S	Í	L	L	T
O	Ú	A	O	K	E	E	N	Ě	Á	I	I
R	V	Ž	E	U	C	L	D	T	V	S	T
A	CH	Č	A	S	Š	E	A	O	A	A	E
N	O	D	P	S	N	Ť	Á	K	N	P	L
Z	V	Ě	S	T	O	V	Á	N	I	S	Ě

ADVENT	NAROZENÍ	SPASITEL
ANDĚL	NEDĚLE	SVÍČKY
CESTA	NOC	ÚŽAS
ČAS	OČEKÁVAT	VĚNEC
ČTYŘI	POUŠŤ	VĚŘIT
JAN KŘTITEL	PŘÍPRAVA	ZVĚSTOVÁNÍ
KALENDÁŘ	SLÁVA	

Malování: Lucie Krážířková

Blahopřejeme výhercům soutěže říjnového čísla (tajenka: Reformace):

Gabriela Bajuszová z Přerova, Judita Věra Vymětalová z Prahy,

Vojta Urbánek z Chrudimi

Král David 3. Příchod Davida k Saulovi

Král Saul na tom byl stále hůř. Protože přestal poslouchat Hospodina, Bůh se od něj odvrátil a Saul začal čím dál tím víc trpět útoky zlého ducha. Měl špatnou náladu, přepadaly jej záchvaty vzteku a zuřivosti, nedokázal se z ničeho radovat, trpěl nejistotou z budoucnosti své země i své vlastni. Sřídavě se jej zmocňovala

neslo úlevu a klid: Slyšeli jsme o mládenci, synu Jíšaje Betlémského, který je nejen dobrým hráčem na tento nástroj, ale je to i statečný bojovník a mladík pěkný na pohled.“ Jistě už tušíte, že tímto synem nebyl nikdo jiný než Jíšajův nejmladší, David.

Král souhlasil a ihned poslal posly k Jíšajovi. Jíšaj poslechl přání svého krále a vypravil k němu svého syna i s dary. A tak poprvé stanul David před Saulem. Saul si jej okamžitě zamíloval a učinil z něj svého zbrojnoše. Jeho otcí vzkázal, že si chce Davida nechat

u sebe, protože získal jeho přízeň. David mu musel být pořádná nablízku a kdykoliv Saula přepadl zlý duch, začal mu David hrát. To mělo na krále velmi blahodárný vliv a přinášelo mu to okamžitou úlevu.

Saul ovšem tehdy ještě netušil, že prorok Samuel pomazal Davida za krále – stejně jako před lety jeho samého. Od Samuele věděl, že mu Hospodinem bylo izraelské království odňato, o dalších Hospodinových plánech však netušil nic. Dřív mu Bůh svou vůli zjevoval, když se jej Saul otázel, nyní to však bylo již velmi dáváno, kdy Saul rozmlouval s Bohem.

JK

lítost a vzdor se hněvem nad tím, že jej Bůh opustil. Nechtěl si ovšem připustit svou vinu.

Jeho služebníci mu navrhli: „Králi, co kdybychom našli někoho, kdo umí dobře hrát na citaru. To by ti jistě při-

Čas andělů

Advent a Vánoce jsou také často spojovány s anděly. Vždyť také tyto Boží poslové měli v této době spoustu práce! Jen si vzpomeňte – anděl Gabriel předpověděl Zachariášovi narození Jana Křtitele (Zachariáš mu ovšem nevěřil, a proto musel až do narození svého syna mlčet). O něco později podobným způsobem navštívil Marii, aby jí oznámil, že se stane matkou Ježíše. Tím ovšem jeho práce neskončila – musel to všechno vysvětlit Josefovi, a když se již Ježíš narodil, varoval anděl Josefa, aby rychle z Betléma uprchl do Egypta a zachránil se před Herodovou zlobou. Také pastýřům se ukázal, aby jim oznámil narození

Spasitele.

V Bibli najdeme zmínku o andělech – Božích poslech – více, a to jak ve Starém tak i v Novém zákoně. Bůh například poslal anděly, aby Abrahamovi oznámili narození syna. Anděl odvalil kámen z Ježíšova hrobu a oznámil ženám jeho zmrtvýchvstání.

Pomáhal i apoštolům při úteku z vězení. Významnou roli hrají andělé i ve Zjevení Janově. Nejvíce však máme anděla spojeného právě s vánoční zvěstí. Neměl by proto chybět v žádném pořádném betlému, často si zdobíme figurkami andělů

vánoční stromky a dáváme si je jako drobný dárek. Mnoho lidí totiž věří, že máme anděly strážné, kteří na nás dhem i nocí dohlížejí, aby se nám nestalo nic zlého. Je pravda, že Boží ochranu jistě potřebujeme a to množství práce, které s námi Pán Bůh má, je tak nesmírné, že se není čemu divit, když na to má „své lidi“.

JK

Vánoční píseň

*Anděl nese svíci
rozžatou, hořící.
Jde k tobě, člověče,
když ti do bot teče.*

*Ty staré škrdpále
zahod' a jdi dále.
Oblékní se v světlo
a bude ti teplo.*

Ludmila Potočková

Dárky pro zvířátko

Lesní zvířata byla už léta zvyklá, že vždycky na Vánoce dostala od pana hajného bohatou nadílku sena, kaštanů a žaludů, suší na lizání, tvrdý chléb, zrní pro ptáčky a jako největší pochoutku i pár jablek a mrkvi. Letos však dny rychle ubíhaly a nadílka ani hajný nikde. Co se mohlo stát? Že by na ně pan hajný zapomněl? Nebo se snad zvířátka něčím provinila a on je takhle trestá? To se jim ale nezdálo moc pravděpodobné, protože všichni věděli, jaký je to hodný a slitovný člověk.

Všichni v lese si lámali hlavu, až konečně lišku napadlo: „Musíme se jít podívat do hájovny – co když pan hajný onemocněl?“ To bude určitě ten pravý důvod, na jednu stranu si oddychla zvířátka, na druhou stranu se však rozběhla k hájovně s obavami, v jakém stavu pana hajného najdou. Brzy zjistila, že liška měla pravdu. Jelen nahlédl okrem do světnice a viděl, že pan hajný leží v posteli pod peřinou. Naštěstí dveře byly otevřené, takže jeho přátelé z lesa mohli rychle zařít jednat.

Praktická kmotra liška, která vychovála už několik generací liščík, takže si věděla rady, když někdo zastonal, začala rozhodným hlasem vydávat pokyny: „Medvěde, běž rychle a přines dřevo do kamene! Jelene, utíkej do vesnice k sousedce Trávníčkové a vyřiď, že ji nechám uctivě pozdravovat, že je pan hajný nemocný a jestli by byla tak moc hodná a uvařila mu polévku. Zající, do-

jděte na půdu, tam má pan hajný určité sušené bylinky, a přinesete lipový květ. Jezevče, ty, prosím tě, přines vědro vody, ať můžeme uvařit čaj. Práčkové, pověste nad kama tohle vlhké prádlo, ať pěkně uschne. Ty, vlku, přilož, aby tu

bylo pořádně teplo. Ale opatrně, ať si nespálíš tlapy!“
Rázem se všichni pustili do díla. Pan hajný, který se jejich příchodem pochopitelně probudil, to všechno chvíli zmateně sledoval a potom se slabým hlasem snažil promluvit: „To jste nemuseli...“

„Kdepak, pane hajný,“ zastavila ho uprostřed věty rázně liška a sáhla mu tlapkou na čelo. „Jen mlčte a nevsilujte se. Vidím, že máte pořádnou horečku, ale nebojte se, s tím si poradíme. Kuno, najdi mi tamhle v prádelníku kousek plátna, dáme pannu hajnému chladivý obklad. Jak dlouho už tady takhle ležíte?“ obrátila se zpátky k hajnému. „Taký mě to mohlo napadnout dřív, že asi budete potřebovat pomoc, když jste

„Ono to nejdřív niewypadalo nijak vážně. Asi před pěti dny na mě padla nějaká slabost, tak jsem si řekl, že si na chvílku lehnu, ale už jsem nevstal,“ povzdechl si. „To ovšem musíte mít pořádný hlad!“
spráskla tlapky liška. „Ale nebojte se, už jsem poslala do vsi pro polévku!“
A tak se stalo, že díky lišce a všem ostatním zvířátkům, a také samozřejmě díky paní Trávníčkové, která její chodila každý den navštěvovat a nosila mu jídlo, se

se v lese už několik dnů neukázal,“ vyčetala si. „Jo, jo, to je tak, když je člověk sám. Příště už vás, pane hajný, nesmíme spustit z očí ani na den,“ mudrovala. „Vždyť co bychom si bez vás počali?“
„A co bych si počal bez vás já? Jste všichni moc hodní,“ zaseptal pan hajný.

zdráv. Ještě víc je však možná hrálo vědomí, že nejsou na světě sami a že se mohou spolehnout na své dobré přátele.

Jana Krajčírková

Nakreslila: Lucie Krajčírková

Poselství adventu (Dokončení ze str. 6)

do 14. století prvním dnem nového roku.

Podrobnější historii a jednotlivé liturgické odlišnosti nelze zahrnout do rozsahu tohoto článku. Například současná podoba adventu v římské liturgii se formovala více než sedmáct století. Postní fialová (nachová) barva užívaná při bohoslužbách pochází od iroskotských misionářů, stejně jako vypuštění Gloria při adventní mši. Místo toho při roratech, jitřních mariánských mších, zaznívají adventní písně. Ty české jsou zvláště krásné. Z oltářů zmizí květiny na znamení kajcnosti. Třetí adventní neděle se však stane liturgickou barvou růžová – symbol radostného očekávání. Prvky radosti prostoupily i vážnou, dumavou atmosféru lidového adventu: hravé kolední obchůzky (Perchta, Lucie) nebo adventní hry.

Tak, jak existuje spojnice mezi Velikonoce a židovským svátkem Pesach, tak i adventní věnec se čtyřmi svícemi odráží svátek světel – Chanuku, který židé světí na přelomu listopadu a prosince. Lidé sice odedávna zdobili v adventu a o Vánocích své příbytky chvojím i jinými rostlinami – mělo jim to přinést zdraví a štěstí, ale typický adventní věnec se svícemi se stal obvyčejem až v 19. století.

Svíce jsou zažehovány postupně o nedělích. První fialová svíčka je svící proroků, památkou na ty, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. Mimochodem, výraznou postavu adventu představuje Kristův předchůdce, sv.

Jan Křtitel. Druhá fialová svíce, betlémská, znamená lásku a Ježíškovy jesličky. Třetí růžová svíce, pastýřská, vyjadřuje radost z blížícího se Kristova příchodu. Poslední fialová svíčka, andělská, symbolizuje pokoj a mír.

Zvyk pečení cukroví sahá až do časů před příchodem křesťanství, kdy patřil k oslavě slunovratu. Ovšem medové perníčky jsou v našich zemích záležitostí až 12. století. Adventní kalendáře pocházejí z poloviny 19. století. Měly dětem připomenout vánoční událost a příjemnit drobotině čekání. Okénka v něm zároveň symbolizují pro věřící otevřenost nitra: pro bližní, dobro, Boha.

V ČČSH předchází první adventní neděle svátek Krista Krále. Tento novodobý svátek připomíná Kristovu vládu nad světem a zdůrazňuje, že ani státní správa nesmí rozhodovat o Bohu, křesťanské etice a lidské důstojnosti. V Římskokatolické církvi se od roku 1986 v předvánoční době zapaluje v Betlémské jeskyni plamínek, který je pak skauty a dobrovolníky rozšiřován do světa jako Betlémské světlo.

Kristus přinesl naději do antické společnosti, která propadala regresi a etickému rozkladu. Daroval všem lidem duchovní cestu prodchnutou empatií k bližním, aktivním, a přesto pokorným přístupem k životu. Stal se oním Sluncem, které projasní šedé, tíživé dny počátku zimy. Víra v něho nás tak může vést i z mlh a nocí naší sudby.

PhDr. Františka Vrbenská
Foto na str. 6: Mirka Čejková

Jiří Wolker
Z Balady o námořníku

Čas jako voda utíká,
čas jako moře je,
po širém moři pluje loď
do San Franciska z Bombaje.
Do San Franciska z Bombaje
a potom ještě dál,
svět místo ženy Mikuláš
kol pasu objímal.
Svět místo ženy objímal
a zpíval vesele,
protože v srdci lásku měl
a u srdce nůž z ocele.
U srdce nožik z ocele
a na kormidle pěst,
každou noc řídil parolod'
bezpečně podle hvězd.
První rok všechny hvězdy zřel,
jež na nebesích žhnou,
druhý rok viděl méně jich,
třetí rok jedinou.
Jediná hvězda na nebi
všech situ třímá hvězd,
spí pod ní tiše bílý dům
a v domě žena jest.
Mikuláš k hvězdě pohlíží,
loď za ní pouští v let:
„Kdybys ty, hvězdo, pohasla,
zhas by mi celý svět!“

František Kratochvíl
Řeči

Každý slyší něco
jiného
Někdy jen tiše
dýchám
abych sám sebe
nerušil
Západ slunce často
pláče
spíš poplakává
ale slzy nevidím
Každý to vidí
jinak
a slyší něco
jiného
Židle se třesou
Pokud to neustojíš
sedni si

(Stříbro 2017)

ANKETA

Jak prožíváte vy a vaši blízcí advent?

• RNDr. Markéta Hlasivcová, Dialog na cestě při NO CČSH Karlín, kulturní komise CČSH:

Advent – nejtemnější období roku. Vstupuji do něj s očekáváním a nadějí. Již v dětství jsem v tomto období cítila zvláštní rozechvění: temnota, postupné přibývání světla symbolizované svíčkami na adventním věnci a na závěr adventu Vánoce a příchod Ježíška. Na předvánočních přípravách jsem se vždycky s velikou chutí podílela. Doufám, že i moje děti si užívaly tu nádherně tajuplnou atmosféru adventního pečení, zdobení a hlavně těšení. V posledních letech ony předvánoční přípravy vnímám spíše duchovně. Snažím se vyhýbat přehnanému ruchu, který panuje všude kolem. Lidé se těší na všechno možné, hlavně však, jak říkám v jedné ze svých básní: těší se na příchod „zlatého věku zlatého telete“. Očekávání příchodu Páně je odsouváno na okraj zájmu. Říkám si: „Jak by bylo pěkné, kdyby se lidé zaměřili na záležitosti ducha, kdyby na sebe dokázali být hodní nejen o Vánocích.“ Nevyžaduje to nic zvláštního, jen trochu soustředěné pozornosti: třeba na úklid lze pohlížet jako na vyklizení temných koutů duše. Při zdobení domácností zároveň zkrášlujeme svá srdce. A radost v srdci a dětskou zvědavost a schopnost radovat se z obyčejných věcí bychom si měli pěstovat celý rok.

• Eliška Peroutková, Dialog na cestě při NO CČSH Karlín:

Jako většina těch šťastnějších z nás jsem měla možnost prožít Vánoce s vůní vanilky, hřebíčku a skořice. Je to nejvroucnější období roku, které nese srdce na dlani a dává obrovskou naději v život. A jak jsem objevila betlém? To bylo tak. Můj dědeček byl dědečkem neobyčejně šikovným. Vystříhal Alšův betlém, vy-

ztužil ho potřebnými podložkami a každoročně o Vánocích ho vyndal z tajemné úschovny a přidal pod vánoční stromek. Jako dítě jsem s úžasem hleděla jednak na svého dědečka, jak si počínal při tvorbě betlému, a pak jsem se s fascinací koukala na to množství barevných postav jdoucích k chalupě, z níž vycházelo světlo. To bylo, když jsem byla malá. Pak, když jsem se vdala, v rodině mého manžela měli vyřezávaný betlém. Byla jsem již o něco starší, ale byla jsem opět fascinovaná jako tenkrát. Užaslé postavičky, ovečky, chalupa a z ní jdoucí světlo. Každý rok jsme vyndávali betlém o Vánocích, již ne z tajemné skrýše, ale z prostor nadepsaných nápísem Vánoce. Tento betlém měl světlo elektrické, tedy posun vpřed směrem k technice doby, již ne tajemně ukrývaná svíčka a hlídání, aby betlém neshořel. Přeběhl dlouhý čas. Stála jsem před úkolem vytvořit betlém. To byl velký úkol, před kterým jsem stála s obrovskou pokorou. Zrození Ježíše Krista je pro mé chápání jen jedno, jedenkrát, nezaměnitelné, jedinečné. My jsme jen ti, kteří uctíváme tuto památku po dva tisíce let. Dva tisíce let uctíváme zázrak zrození a nadějí nám danou. Umístila jsem Pannu Marii s dítětem nahoru nad nás jako duchovní bytosti nad námi. Rovněž ovečky, pro betlém tolik neodmyslitelné, jsem umístila nahoru. Jednak betlémskou událost dotvářejí svojí historickou skutečností, ale mám zato, že mohou mít metaforický smysl. Rovněž metaforický smysl mají i pastýři, kteří jsou nahoře. Panna Maria s dítětem, Josef, ovečky a pastýři nepřicházejí do styku s ostatními postavami, které můžeme považovat za současné, mnohé i nám podobné. Není pro mě důležitá ani tak krajina, jako výraz ve tváři a samotné symbolické postavy, v nichž se něco děje, které vytvářejí svůj postoj k události samé a k její tradici a k tradici různých výtvarných, zejména lidových pojetí. Uchopení události ve výtvarném pojetí lidového stylu mě oslovuje od mládí. Proto úkol, před nímž jsem stála, byl pro mne velice zavazujícím a závažným. Svoji hlubokou pokoru jsem složila nejen obsahu samotného zadání, ale také před vším, co lidská ruka pro tento motiv dokázala vytvořit. Dnes můj syn Lukáš ctí vánoční tradici tak, jak ji přejal ode mne a mého manžela.

Vánoce jsou pro něj stále tajemství a tajemné očekávání čehosi, co naplní srdce plné touhy. A Vánoce – kdo by je neměl rád. To jsou zářivé oči dětí, plápolavé světlo svíc, červená jablka na stole, barevné slaměnky, rozkvetlá barborka, úroda celého roku, co nám země dala, a očekávání. Vánoce jsou zrození světla, jsou láska a k lásce, k níž všichni putujeme, k té někdy bývá cesta dlouhá. Jen příklad je učitelem a je jen na nás všech, abychom předali Vánoce našim potomkům, a zachovali tak křesťanské tradice v naší zemi posílení příchodem Pána Ježíše Krista.

• PhDr. Olga Nytrová (Vede Literárně dramatický klub Dialog na cestě při NO CČSH Praha 8 - Karlín a Pražský klub spisovatelů, působí v duchovenské službě v Karlíně.):

Manželově mamince Anně je osmdesát devět a půl roku. Několikrát se na mne přišla podívat do Karlína, když jsem vedla bohoslužbu nebo měla kázání, biblickou hodinu či moderovala literární večery, setkání spisovatelů nebo koncerty. Čte všechny mé biblické eseje i básně a dovede si se mnou o nich povídat, a to dokonce i o mých monografiích z etiky. Všechno jí zajímá. Vychovala čtyři syny a dochovala svou čtyřiatřicetiletou maminku. Ona je ztělesněná laskavost a pokora. Od mého prvního adventu s ní uplynulo třicet šest let. Vzpomínám na její nezapomenutelné vanilkou vonící cukroví, báječné bramborové saláty či švestkové koláče a vánočky. Když se posadíme kolem stolu v prostorném obývacím pokoji, maminka vzpomíná na své dětství na Moravě. Cítím u ní intuitivně, že má nenarušené spojení s Bohem jako zdrojem života. Voní jehličí, zapálíme si svíčku v keramickém bílém kostelíčku, který stojí vedle dřevěného betléma, vyřezávaného z olivového dřeva, dárku, který jsem jí přivezla z Izraele. Těší mne, že tyto symboly pro ni hodně znamenají. Vychutnáváme očekávání příchodu. Ráda také vzpomínám na adventy pod střechem rodného domu v Radotíně.

Prarodiče a rodiče už odešli, ale vzpomínka na vldný domov zůstává a neztratila nic na své síle. S manželem, se dvěma ze tří bratrů a s maminkou Annou strávíme i letošní Štědrý večer, zapálíme svíčky a prskavky na živé jedličce a budeme vychutnávat společenství stolu. Pronesu modlitbu a nezapomenu na slova, která nás naučil přítel kněz Milan Balabán: „Žehnej, Pane, toho daru, tobě k slávě a nám k zdu.“ Advent je naplněn tajemnou krásou v dětství, v dospívání i v dospělosti. Bohatství vzpomínek člověku ukazuje cestu, kterou prošel. Každý máme svůj úděl a všichni neseme svůj kříž. Jsme vděční za sounáležitost a za projevenou lásku. Za každou podanou ruku a upřímné srdce. Uvědomujeme si Boží milosrdenství a vděčně si připomínáme, kolik darů jsme v životě dostali. Jsme v usebrání a s důvěrou vyhlížíme příchod Pána.

• **Mgr. Zuzana Havelková, Dialog na cestě při NO CČSH Karlín:**

S přibývajícím věkem získává člověk větší odstup a nadhled, má za čím se ohlížet, podívat se na to, co prožil, co ho potkalo a jak se s tím vypořádal. Děti odrostly, přichází duchodový věk a s ním i více času a méně vnějších vlivů, starostí a povinností. Očekávání příchodu Ježíše Krista je pro mne prostoupeno posvátným tajemnem, které se stupňuje s každou vyhořelou svíčí na adventním věnci. Jak plynul život, vyvíjelo se i mé prožívání adventních dní. Ve vzpomínkách na dětství vcházím domů, kde bytem voní vanilka, z trouby se line vůně pečiva a my děti pak chodíme tajně do spíže ochutnávat, ale opravdu jen maličko. Před Vánoci se k nám sjížděli příbuzní, babičky, dědové, tety a strýcové. Byl to čas návštěv a společných posezení a povídání. A na oplátku jsme zase jezdili my navštívit je. Často se zpívaly koledy a já při tom přemýšlela, jak bych mohla o Ježíška pečovat, že mu na seně bude určitě zima. Tato idyla netrvala věčně, ale dodnes z ní čerpám sílu a útěchu ve chvílích nepřejících. Zatímco dříve byl pro mne advent obdobím spíše společenským, dnes jsem ráda za chvílky samoty, kdy mohu i rozjímat a vzpomínat. Předvánoční zvyklosti a tradice, které jsem hlu-

boce prožívala a horlivě se jich účastnila, jsem se později snažila přenést do vlastní rodiny. Většinu z nich dodržujeme dodnes, pokud to jde. Nejkrásnější jsou přípravy a očekávání. A největší odměnou je, když se člověku podaří udělat někomu radost.

• **Květoslava Salmonová, Dialog na cestě při NO CČSH Karlín:**

Stejně jako u mnoha lidí, tak i u mě patří adventní čas k jednomu z nejkrásnějších období roku. V dětství jsem vnímala intenzivně hlavně jeho tajemnou pohádkovou atmosféru, která jitrila mou fantazii. Začalo to vánočními ozdobami ve výlohách obchodů. Objevily se stánky se jmelím, barborkami, prodejny vánočních stromků. Byla jsem ráda, když jsem měla příležitost být v centru Prahy, např. když jsme chodili s tatínkem a sestrou naproti mamince do práce. Všude byla tma, zářily lampy, tramvaje, výkladní skříně a okna domů. Ta světla ve mně evokovala představu ohně v krbu, u kterého sedí lidé, kteří se mají rádi, a vymýšlela jsem si o nich příběhy. Z rozhlasu i v obchodech zněly v tomto čase koledy a dodávaly všemu slavnostní atmosféru. I setkávání. Měla jsem oboje prarodiče v Praze, a tak jsme je o víkendech během roku často navštěvovali. Ale v adventním čase dostaly tyto návštěvy slavnostnější ráz. Vyzdobené domovy, vůně cukroví, jablek... Toto období bylo i obdobím kreativity, kdy jsme se sestrou doma nebo ve škole vyráběly různé vánoční ozdoby, jezečky z jablek, mandlí, hroznů a koření, a dárečky pro rodiče... Vždy jsem ale cítila, že za vším je ještě hlubší smysl a duchovní rozměr, který jsem objevila později. Od té doby vnímám toto období jako připomínku onoho dávného a přece stále uchvacujícího příběhu naděje, že se v Betlémě kdysi narodilo dítě, na první pohled nevýznamné, opovrhované, a přece později změnilo svět, darovalo lidstvu velké morální poselství a otevřelo mu cestu, i když někdy trnitou, neutuchající lásky a spásy. Velkou roli v tom hrálo setkání se společenstvím Literárně dramatického klubu Dialog na cestě pod vedením PhDr. Olgy Nytrové, který působí při NO CČSH v Praze 8 v Karlíně. Členové klubu se podílejí

kromě literárních a recitačních činností a pořádání kulturních akcí též na náboženském životě obce. Scházíme se každoročně i v adventním čase v rozjímaní a při poezii. Ne jinak tomu bude i letos. Už se na toto setkání, které proběhne v úterý 12. 12., těším, neboť při něm zazní lyrická báseň České Vánoce výtvarnice, básnířky a členky LDK Dialog na cestě Elišky Peřoutkové, která mi, jak věřím, pomůže k adventnímu usebrání.

• **PhDr. Františka Vrbenská, Dialog na cestě při NO CČSH Karlín:**

V dětství se mi zdály nejužasnější Vánoce a advent, který jim předcházela. Spolu s ním se ve výlohách objevily skleněné ozdoby; v mikulášském čase se peklo cukroví a nakoupilo jmelí. V adventním věnci ubývaly svíčky a já se nemohla dočkat, až se zapálí další. Vánoční atmosféra opojně sílila. Stromečky, vanilka, staré koledy – a to úchvatné a magické, příchod Ježíška... Ne kvůli dárkům, třebaže je mají děti rády a těší se na ně. Bibli a obrazy s náboženskou tematikou jsem znala od malička. Narodí se Dítě – Spasitel. Ten vánoční večer nás navštíví a přinese nám své požehnání: všem lidem dobré vůle. Bydli jsme s dědečkem a babičkou, moji rodiče a mladší bratr. O Štědrém dnu se dodržoval půst vzdor lákadlu cukroví, jedlička sahala ke stropu a dýchala svěžím lesem. Dalo práci nastrojit ji a instalovat rozměrné diorama betlému. Večeře se držela zvyků, nebyla opulentní, spíš sváteční. A pak zacinkal zvoneček. My všichni vešli do pokoje, v němž zářila jen světla na jedličce, a začali zpívat. „Narodil se Kristus Pán, radujme se...“ Dodnes přemáhám dojetí, když tu koledu slyším. Jsme tu všichni společně a máme se rádi. Je s námi Duch Boží, Ježíš Kristus, Dítě a nejslitovnější bytost, vtělení všech čistých nadějí tohoto světa. Jistě jsem si nevykládala Zrození Boží správně podle věrouky, ale cítila jsem nesmírné štěstí... Když mi bylo patnáct, v první dny adventu můj otec zemřel. S ním navždy i dětská radost z Vánoc. Advent pro mne zůstává symbolem víry – ale vnímám jej tak, jako když oslavujeme narozeniny někoho, kdo pro nás nesmírně znamená, koho ctíme a milujeme nade vše. Prožívám advent a po-

svátné, Boží kouzlo Ježíškova zrození... Avšak Kristus je se mnou po celý běh roku, každou vteřinu; cítím jeho přítomnost a obracím se k němu o radu i pomoc i sílu žít.

• **Pavel Benda, Dialog na cestě při NO CČSH Karlín:**

Zamýšlím se nad tématem „advent v moderní době“. Žijeme v konzumním světě, lidé se honí za ziskem. Obchodníci se snaží co nejvíce prodat, a to se promítá i do adventní nálady. Kdekteř dítě má adventní kalendář a každý den sní jednu z čokoládíček. Anebo jsou i adventní salámy, kde si každý den ukrojíme jedno kolečko.

Takovýto konzumismus bych neodsuzoval.

Protože tímto způsobem povědomí o adventu pronikne do povědomí mimocírkevní společnosti. I když je poněkud kuriózní, když takovýto advent začíná vždycky prvního prosince, ale budiž.

Spíše mne zaráží, když příprava na Vánoce začíná už v říjnu. Ba dokonce jsem se s tím setkal už koncem září. Dnešní doba už je taková: když jsou lidé ochotní kupovat – tak proč neprodávat? Ovšem je to nevkusné. A předně: ztrácí se tím původní smysl

věci. Od přípravy na Vánoce je přece advent! Je to doba těšení se. A ani ne tak generálního úklidu, jako spíš úklidu ve vlastní duši.

Na druhé straně: když se podíváme, co se na vánočních trzích prodává – tak zde občas můžeme vidět i kraslice. Jsou to pak opravdu trhy vánoční? Vždyť takhle nakonec celý rok splyne v jeden velký konzum, bez skutečného řádu. Věci mají mít svůj řád a církevní rok je jedním z takových způsobů, jak čas roku strukturovat. Bez řádu by byl každý den podobný jinému, všechny by byly stejné – a šedivé. A myslím si, že jedním z úkolů křesťanů v dnešní době je i udržovat tuto strukturu časování našeho života, která mu dodává řád.

Příběh ochranovské hvězdy

Milí čtenáři, titulní stránku zdobí tzv. ochranovská (někdy také zvaná moravská) hvězda. Vznikla před téměř 200 lety na zámku Jednoty bratrské v Ochranově. Na začátku 19. století svítily první hvězdy, vyrobené tehdy z papíru a lepenky, v pokojích tamní internátní školy. Jeden z tamních učitelů je vyrobil pro lepší porozumění geometrie. Od té doby vyráběly takové hvězdy o první adventní neděli děti a donesly tuto tradici i do svých rodin. Bratrská manufaktura v Ochranově jich dnes vyrobí asi 600 000 ročně. Můžete zde navštívit předváděcí dílnu, restauraci i výstavu. S ochranovskými hvězdami se můžete setkat v celém Německu i v zemích, kde působí Moravští bratři. Jejich používání dnes již není konfesně omezeno. V poslední době se ochranovská hvězda vrací i „domů“ do Česka, do země vzniku Jednoty bratrské. VD

Foto: Striezelmarkt v Drážďanech, Wikipedia, Ulrich van Stipriaan

Vánoční bohoslužba v ČT

V pondělí 25. prosince 2017 - na Hod Boží vánoční - vysílá od 10 hodin Česká televize v přímém přenosu bohoslužbu Církve československé husitské z Husova sboru ve Slezské Ostravě, kterou vede biskup olomoucký MUDr. Rudolf Göbel, jenž poslouží kázáním, spolu s farářem Zdeňkem Kovalčíkem ze Zlína. Při bohoslužbě v podání Komorního sdružení pro duchovní hudbu Ostrava za řízení Pavly Dědičové zazní české koledy a pastorely. Na varhany hraje Kateřina Michlová. red

Stolní kalendář pro rok 2018

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské i letos vydává stolní kalendář pro následující rok. Fotografie dokumentují dané období a vyprávějí malé příběhy ve spojení s danými liturgickými texty celého roku, je doplněn měsíčním přehledem na každé stránce. Kalendář nese název Naděje 2018 - po Roce víry 2017 vstupujeme v období příprav na 100. výročí od založení naší církve do Roku naděje 2018. Kalendář je k dostání v prodejně Blahoslav nebo v kanceláři DR Královéhradecké diecéze. Cena je 55,- Kč. JP

Vzpomínka na bratra biskupa Urbana

Dne 2. prosince uplynulo 50 let, kdy do rukou Božích odevzdal svůj život plzeňský biskup CČSH Antonín Urban. S láskou a úctou vzpomínáme na laskavého otce a vzácného člověka, který celé své srdce a všechny své síly dal do služeb církve.

Iva Budová,
Petr Urban

Svátostné listy

K dipozici je nová edice svátostných listů naší církve. Můžete je zakoupit v prodejně Blahoslav v budově ÚÚR. Objednávky možné též na e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz nebo tel.: 220 398 117.

red

Blahoslav 2018

Tradiční kalendář Blahoslav můžete objednat i zakoupit v prodejně Blahoslav v budově ÚÚR. Objednávky možné též na e-mail:

prodejna.blahoslav@ccsh.cz nebo tel.: 220 398 117. Autorem Kalendáře byla královéhradecká diecéze. Můžete v něm mj. najít články Karl Rahner a Boží soud, Sňatek Františka Kováře v roce 1920, Život Karla Farského, Přelomové „osmičky“ a kniže Václav a řadu dalších zajímavých příspěvků.

red

Země česká, domov můj - Kalendář 2018

Náboženská obec CČSH v Českých Budějovicích - Čtyři Dvory připravuje už podruhé nástěnný kalendář. Tentokrát je věnován naší zemi u příležitosti stého výročí vzniku republiky. Básně a texty Jaroslava Seiferta, Josefa Hory, Jana Čarka, Karla Čapka, J. Amose Komenského a dalších jsou doprovázeny půvabnými ilustracemi výtvarnice Ditty Kůtové. Cena kalendáře je stanovena na 110 Kč. Cena poštovního a balného 20 Kč à 1 ks. Při odběru tří a více kalendářů je poštovné zdarma. Případný výtěžek bude věnován na dobročinný účel. Tel.: 773 557 979, e-mail: pruhovanetrico@centrum.cz

K. Filip

Vánoční a novoroční bohoslužby

Vážené sestry a vážení bratři duchovní, rádi bychom čtenáře církevních webových stránek informovali o konání vá-

nočních a novoročních bohoslužeb ve vaší náboženské obci. Zašlete prosím informaci o místě a čase jejich konání (pokud tak nečiní souhrnně vaše diecéze), a to na e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz do 11. 12. Děkujeme. **Redakce Českého zápasu**

Koncerty v Michli

Sbor Alberta Schweitzera Církve československé husitské (U Michelského mlýna 124/27, v Praze 4 – Michli), pořádá znovu sérii koncertů, na které vás srdečně zveme.

- Neděle 10. prosince v 17 hodin: Pěvecký koncert s klavírním doprovodem
- Neděle 17. prosince ve 14 hodin: Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby **JK**

Meditační úterky

Kulturní a turistický oddíl Řemdih srdečně zve na meditační úterky, naučně-etický workshop, zaměřený na kultivaci těla i duše. Cílem našich bude seznámit se s možnostmi relaxace a meditace, které lze využít v běžném životě při zvládnání náročných situací. Techniky jsou vhodné jak pro děti, dospělé i seniory. Témata:

- 5. 12. Poezie aneb jakou melodii má moje duše
- 19. 12. Inspirace komunitou z Taizé Vždy od 16 h. Společenská místnost NO CČSH Modřany, Dolnocholupická 520/63, Praha 12 – Modřany. Účast prosím potvrďte nejpozději jeden den předem na tel.: 732 655 068 a nebo na e-mail: akamarytova@email.cz. **AK**

Besídka v Emauzích

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 12. prosince od 17 h do kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) na adventní besídku s bilancí práce sekce, neformálním popovídáním, promítáním fotografií z cest a předvánočním pohostěním. **JNe**

O Vánocích v Modřanech

Kulturní a turistický oddíl Řemdih vás srdečně zve na přednášku a workshop na téma: „Význam Vánoc a jejich tradice“. Koná se v úterý 19. prosince ve společenské místnosti NO CČSH Praha - Modřany (Dolnocholupická 520/63, Praha - Modřany). Na co se můžete těšit?

- Přednáška na téma: „Význam Vánoc a jejich tradice“
- Výroba vánočních dekorací a ozdob (z papíru, bavlny či starých žárovek a dalších materiálů)
- Soutěž o nejlepší ručně vyrobenou ozdobu

Svou účast prosím potvrďte do neděle 17. prosince na tel. č.: 732 655 068 nebo e-mail: akamarytova@email.cz.

AK

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 4. 12. 2017, 19.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosopran
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

úterý 5. 12. 2017, 19.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Jan Kalfus – varhany
J. S. BACH, A. MICHNA

středa 6. 12. 2017, 19.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA

Štěpánka Heřmánková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, Ch. GOUNOD

čtvrtek 7. 12. 2017, 19.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA

Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

pátek 8. 12. 2017, 19.00
CANCIONETA PRAGA & piano

Lukáš Jindřich – dirigent
F. SCHUBERT, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART

sobota 9. 12. 2017, 19.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosopran
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 10. 12. 2017, 19.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA

Štěpánka Heřmánková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, Ch. GOUNOD

Změna programu vyhrazena

Placená inzercie

BENEFIČNÍ KONCERT

Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky

*Koncert se koná pod záštitou biskupa
brněnského CČSH Mgr. Juraje Jordána Dovaly*

v neděli 10. prosince 2017

v 18 hodin

Kostel Husův sbor

Svatopluka Čecha 35a

Brno - Královo Pole

účinkují:

skupina Tumaini

zvou Vás

Náboženská obec
Československé církve husitské v Brně -
Králově Poli

TyfloCentrum Brno, o. p. s.

**vstupné:
90 Kč**

REZERVACE VSTUPENEK:

e-mailem:

propagace@tyflocentrumbrno.cz

a zasláním platby na transparentní účet sbírky:

703 703 703 6/2010, VS: 10122017